

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U001944

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 26-05-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Букреева Юлія Володимирівна

2. Yuliya V. Bukreieva

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: ОП 27186 Медицина (222 Медицина)

Дата захисту: 13-06-2025

Спеціальність за освітою: лікувальна справа

Місце роботи здобувача: Дніпровський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010681

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, буд. 9, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 8806

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010681

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, буд. 9, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010681

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, буд. 9, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.29.51.05

Тема дисертації:

1. Прогностичні фактори перебігу хронічної мігрені та хронічного головного болю напруги
2. Prognostic factors of the course of chronic migraine and chronic tension headache

Реферат:

1. Дисертаційна робота присвячена дослідженню клінічних та нейропсихологічних характеристик хронічної мігрені (ХМ) та хронічного головного болю напруги (ХГБН). У дослідженні представлено розв'язання проблеми прогнозування перебігу ХМ та ХГБН на основі отриманих клініко-неврологічних, клініко-анамнестичних та нейропсихологічних даних обстеження хворих із даною патологією. У дослідження було включено 61 хворого з верифікованим діагнозом «ХМ» або «ХГБН», згідно до критеріїв Міжнародної класифікації головного болю 3 перегляду, 2018 року, та 18 осіб контрольної групи без хронічного головного болю (ХГБ). Перед залученням до дослідження для кожного учасника проводився аналіз критеріїв включення та виключення, які були розроблені заздалегідь на етапі планування дизайну дослідження. Усі обстеження, що проводились у рамках даної роботи, були схвалені комісією з питань біомедичної етики Дніпровського державного медичного університету та проведені згідно з письмовою згодою учасників, і відповідно до принципів біоетики, визначених Гельсінською декларацією «Етичні принципи медичних досліджень за участю людей» та «Загальною декларацією про біоетику та права людини (ЮНЕСКО)». Дисертаційна робота

базується на даних комплексного обсерваційного аналітичного дослідження, що включало 79 пацієнтів віком від 22 до 64 років. Медіана віку досліджуваних становила 39,0 (32,5; 44,0) років. У вибірці переважали жінки – 55 осіб (69,6%), тоді як чоловіки склали 24 особи (30,4%). Усі обстежені учасники дослідження були розподілені на три групи: 1 група - пацієнти з ХМ (n=30), 2 група - пацієнти з ХГБН (n=31) та 3 - контрольна група без ХГБ (n=18). У групі пацієнтів на ХМ було визначено дві підгрупи: ХМ без аури (n=16) та ХМ з аурою (n=14). Діагнози ХГБ були підтверджені згідно критеріям ICHD-3. Контрольні групи вважалися прийнятними, якщо вони не повідомляли про 15 або більше епізодів головного болю (ГБ) за попередній рік. Наукова новизна отриманих результатів. У представленій роботі вперше виділено комплекс взаємопов'язаних клініко-анамнестичних та нейропсихологічних чинників, що можуть впливати на перебіг ХМ та ХГБН. На основі даних комплексного аналізу результатів клініко-анамнестичного, неврологічного та нейропсихологічного дослідження розроблено прогностичну модель перебігу ХМ та ХГБН, де визначено високу прогностичну цінність показників НІТ-6, ВАШ, компонентів ОМГ та NDI у розрізненні між ХГБН та ХМ. У дослідженні вперше статистично описано тригери ГБ, з уточненням їхнього розподілу серед пацієнтів із ХМ та ХГБН. Досліджені специфічні кореляції між частотою коморбідних станів у пацієнтів із ХМ та ХГБН, що відкриває нові перспективи для розуміння патофізіологічних механізмів хронічних первинних цефалгій. Особливо виділяється зв'язок патологій ШКТ з наявністю аури у пацієнтів із ХМ. Виявлено сильний прямий кореляційний зв'язок між компонентами болю (ОМГ) та показниками тривоги і депресії (HADS), що підкреслює важливість урахування психоемоційних факторів у діагностиці та виборі терапевтичних стратегій ХГБ. На основі отриманих у дослідженні даних, створено удосконалений алгоритм діагностики ХМ та ХГБН, який комбінує результати обраних опитувальників і шкал, забезпечуючи більш чітку диференціацію між ХМ і ХГБН, у випадку стертої клінічної картини хронічної первинної цефалгії. Теоретична та практична цінність роботи. Отримані результати дослідження розширюють існуючі наукові уявлення про перебіг, патогенетичні механізми та клінічні особливості хронічних первинних цефалгій, зокрема мігрени та ГБН, шляхом визначення зв'язків між компонентами сприйняття болю та психоемоційними факторами. Виявлені специфічні тригери ГБ та демографічні фактори ризику мають вагомий внесок у розуміння впливу зовнішніх і внутрішніх чинників на розвиток ХГБ. Обґрунтовано доцільність проведення поглибленого клініко-анамнестичного дослідження хворих на ХМ та ХГБН та використання НІТ-6, ВАШ, ОМГ, NDI для додаткової діагностики та/або диференціації ХМ і ХГБН. Доведена необхідність впровадження поглибленого психодіагностичного обстеження хворих на ХМ та ХГБН з метою своєчасного виявлення та корекції психоемоційних порушень, які є вкрай поширеними у даній категорії хворих. Розроблений алгоритм диференційної діагностики ХМ та ХГБН може бути використаний у клінічній практиці для вдосконалення діагностики первинних цефалгій, підвищення її точності й об'єктивності

2. The dissertation work is devoted to the study of clinical and neuropsychological characteristics of chronic migraine (CM) and chronic tension headache (CTH). The aim of the study is predicting the course of chronic migraine (CM) and chronic tension headache (CTH) based on clinical, neurological and neuropsychological examination data obtained from patients with these conditions. The study included 61 patients with a verified diagnosis of "CM" or "CTH", according to the criteria of the International Classification of Headache Disorders, revision 3, and 18 people from the control group without chronic headache (CH). Before being involved in the study, an analysis of the inclusion and exclusion criteria was carried out for each participant, which were developed in advance at the stage of planning the study design. All examinations conducted within this work were approved by the Biomedical Ethics Committee of Dnipro State Medical University and conducted in accordance with the written consent of the participants and the principles of bioethics outlined in the Helsinki Declaration "Ethical Principles for Medical Research Involving Human Subjects" and the "Universal Declaration on Bioethics and Human Rights (UNESCO)". The scientific work is based on data from a comprehensive observational analytical study that included 79 patients aged 22 to 64 years. The median age of the subjects was 39.0 (32.5; 44.0) years. In the study, women predominated—55 individuals (69.6%), while men accounted for 24 individuals (30.4%). Scientific novelty of the results obtained. In the presented work, a complex of interrelated clinical and neuropsychological factors that can influence the course of CM and CTH was first identified. Based on the data of a comprehensive

analysis of the results of clinical and anamnestic, neurological and neuropsychological studies, a prognostic model of the course of CM and CTH was developed, which determined the high prognostic value of HIT-6, VAS, MPQ components and NDI in distinguishing between CTH and CM. The study statistically described the triggers of headache for the first time, clarifying their distribution among patients with CM and CTH. Specific correlations between the frequency of comorbid conditions in patients with CM and CTH were studied, which opens new prospects for understanding the pathophysiological mechanisms of chronic primary cephalgias. The connection of gastrointestinal pathologies with the presence of aura in patients with CM is especially highlighted. Direct correlations of high strength were found between the pain components (MPQ) and anxiety and depression scores (HADS), which emphasize the importance of the psychoemotional component in the management of CH, which may become the basis for the creation of new therapeutic strategies. Based on the data obtained in the study, an improved algorithm was created that integrates the results of different questionnaires and scales, providing a clearer differentiation between CM and CTH, in the case of an erased clinical picture of CH. Theoretical and practical value of the work. The obtained results of the study expand the existing scientific understanding of the course, pathogenetic mechanisms and clinical features of chronic primary cephalgias, in particular migraine and CTH, by determining the relationships between the components of pain perception, emotional state, and comorbid pathologies. The identified specific triggers of CH and demographic risk factors have a significant contribution to understanding the influence of external and internal factors on the development of CH. The feasibility of conducting an in-depth clinical and anamnestic study of patients with CM and CTH and using HIT-6, VAS, MPQ, NDI for additional diagnosis and/or differentiation of CM and CTH is substantiated. The need for the implementation of an in-depth psychodiagnostic examination of patients with CM and CTH has been proven in order to timely identify and correct psychoemotional disorders, which are extremely common in this category of patients. The developed algorithm for differential diagnosis of CM and CTH can be used in clinical practice to improve the diagnosis of primary cephalgias, increase its accuracy and objectivity.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Ю.В. Букреева, О.І. Кальбус Сенсорні, афективні та евалюативні особливості у пацієнтів з хронічною мігренню та хронічним головним болем напруги. УКР. МЕД. ЧАСОПИС. 2024; 8 (166) – XII. DOI: 10.32471/umj.1680-3051.166.258626
- 2. БУКРЕЄВА Ю., КАЛЬБУС О. 2024. ТРИВОЖНІ ТА ДЕПРЕСИВНІ РОЗЛАДИ У ПАЦІЄНТІВ НА ХРОНІЧНУ МІГРЕНЬ ТА ХРОНІЧНИЙ ГОЛОВНИЙ БІЛЬ НАПРУГИ. Сучасна медицина, фармація та психологічне здоров'я. 4(18) (Груд 2024), 21-26. DOI:10.32689/2663-0672-2024-4-3
- 3. БУКРЕЄВА Ю., КАЛЬБУС О. 2025. ТРИВОГА, ДЕПРЕСІЯ ТА СОМАТИЧНІ КОМОРБІДНІ СТАНИ ПРИ МІГРЕНІ ТА ПРИ ГОЛОВНОМУ БОЛЮ НАПРУГИ. Вісник проблем біології і медицини. 1(176) (Берез 2025), 154-162. DOI 10.29254/2077-4214-2025-1-176-154-162
- 4. Букреева, Ю., & Кальбус, О. (2025). ПРОВОКУЮЧІ ФАКТОРИ ПРИ ХРОНІЧНІЙ МІГРЕНІ ТА ХРОНІЧНОМУ ГОЛОВНОМУ БОЛІ НАПРУГИ. Актуальні проблеми сучасної медицини: Вісник Української медичної стоматологічної академії, 25(1), 10-16. <https://doi.org/10.31718/2077-1096.25.1.10>
- . Bukreieva ROC analysis of questionnaires for the ability to differentiate types of primary chronic headache [abstract]. In: 18th European Headache Congress, Rotterdam (The Netherlands), 4–7 December 2024, P037

- 2. Букреева Ю.В. Фактори, що провокують хронічну мігрень та хронічний головний біль напруги [тези] у Scientific achievements of contemporary society Proceedings of the VI International scientific and practical conference. Perfect Publishing. London, United Kingdom, 2025. Стр. 82-85
- 3. Bukreieva Y.V. The McGill pain questionnaire as a tool for diagnosing chronic primary headache [abstract]. In: Scientific research: modern challenges and future prospects. Proceedings of the VI International scientific and practical conference. Perfect Publishing. Munich, Germany. 2025. P 67-70.
- 1. Ю.В. Букреева, О.І. Кальбус. Хронічний головний біль. Хронічна мігрень з щоденним головним болем (огляд літератури) /УКР. МЕД. ЧАСОПИС, 4 (162) – VII/VIII 2024. DOI: 10.32471/umj.1680-3051.162.252564

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами: 0119U104025 0122U201970

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кальбус Олександр Іванович
2. Oleksandr I. Kalbus

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.15

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0796-4825

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010681

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, буд. 9, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дельва Михайло Юрійович
2. Mykhailo Delva

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.15

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5648-7506

Додаткова інформація:**Повне найменування юридичної особи:** Полтавський державний медичний університет**Код за ЄДРПОУ:** 43937407**Місцезнаходження:** вул. Шевченка, буд. 23, Полтава, Полтавський р-н., 36011, Україна**Форма власності:****Сфера управління:** Міністерство охорони здоров'я України**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Товажнянська Олена Леонідівна

2. Olena L. Tovazhnyanska

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.15**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-7551-3818**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Харківський національний медичний університет**Код за ЄДРПОУ:** 01896866**Місцезнаходження:** Проспект Науки, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство охорони здоров'я України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Стоянов Олександр Миколайович

2. Oleksandr M. Stoyanov

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.15**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-3375-045**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Одеський національний медичний університет**Код за ЄДРПОУ:** 02010801**Місцезнаходження:** Валіховський провулок, буд. 2, Одеса, 65082, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство охорони здоров'я України**Ідентифікатор ROR:****Рецензенти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

